

Viite: VN/18534/2020

Lausunto

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Asia: Suomen tietokirjailijat ry:n lausunto Opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksesta hallituksen esitykseksi laiksi Saavutettavuuskirjasto Celiasta

Suomen tietokirjailijat ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Yhdistys edistää suomalaista tietokirjallisuutta, valvoo tietokirjailijoiden tekijänoikeudellisia ja taloudellisia etuja, tukee tietoteosten kirjoittajia sekä edistää jäsentensä ammattitaitoa ja -etiikkaa. Suomen tietokirjailijat ry on Suomen suurin kirjailijajärjestö, joka edustaa yli 3 200:aa tieto- ja oppikirjailijaa.

Yhdistyksemme kannattaa Saavutettavuuskirjasto Celian edistämää yhdenvertaista mahdollisuutta osallistua kirjallisuuden käyttämiseen. Samalla on muistettava, että Saavutettavuuskirjasto Celian toiminta perustuu kirjailijoiden tekijänoikeuden rajoitukseen. Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että kirjailijoiden tekijänoikeutta rajoitetaan ilman minkäänlaista hyvitystä tekijöille.

Suomen tietokirjailijat ry:n näkemys on, että kirjallisuuden tekijöillä on perusteltu oikeus saada kohtuullinen korvaus heidän luomiensa teosten hyödyntämisestä. Kirjallisten teosten käyttömuodot ovat monipuolistuneet viime vuosina. Ääni- ja sähkökirjoja tuotetaan ja kulutetaan huomattavasti enemmän kuin silloin, kun Laki näkövammaisten kirjastosta alun perin säädettiin. Celian tarjoama ilmainen palvelu vastaa pitkälti vastaavia kaupallisia luku- ja kuunteluaikapalveluita. On yhdistyksemme näkemyksestä kannatettavaa, että Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt selvityksen Näkövammaisten kirjaston palvelun vaikutuksesta kaupallisiin äänikirjamarkkinoihin. Jatkossakin on tärkeää varmistaa, ettei kirjaston palvelu heikennä kirjallisuuden tekijöiden taloudellisia oikeuksia. Erityisesti on tärkeää huolehtia siitä, ettei teoksia tarjota muille, kuin lainsäädännössä tarkoitetuilla asiakasryhmille.

Lakiuudistusta on valmisteltu ilman kirjallisuuden tekijöitä ja kustantajia edustavia henkilöitä. Yhdistyksemme katsoo tarpeelliseksi, että tulevien lakiuudistusten työryhmissä olisi mukana myös kirjallisuuden alan edustajia.

Helsingissä 11.02.2022

Timo Tossavainen

Puheenjohtaja

Suomen tietokirjailijat ry

Mikko Niemelä

Juristi

Suomen tietokirjailijat ry